

การศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชน 4 ประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

The Comparative Study of Capability of Child and Youth of 4 Countries in ASEAN Countries

อุไรวรรณ รุ่งไธัญ และศิษฐา อ่อนแก้ว

สถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

Email: uraiwan.run@gmail.com, karittha_o@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน ในบทความนี้นำเสนอผลการศึกษาใน 4 ประเทศแรกที่เป็นสมาชิกอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเปรียบเทียบใน 3 มิติ คือ 1) ด้านความสามารถและศักยภาพทางสติปัญญา (Analytical Capability) 2) ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม (Social Capability) และ 3) ความสามารถและศักยภาพทางด้านสุขภาพ (Health Capability) 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กในประเทศอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ในมิติที่ 1 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสติปัญญา เด็กและเยาวชนสิงคโปร์มีระดับความสามารถและศักยภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน และเป็นอันดับ 2 ของโลก ซึ่งตรงกันข้ามประเทศอื่นในอาเซียนที่ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ มิติที่ 2 ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม พบว่า เด็กและเยาวชนในอาเซียนมีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก โดยอินโดนีเซียมีคะแนนสูงเป็นอันดับ 1 ของโลก และมิติที่ 3 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสุขภาพ พบว่า เด็กและเยาวชนของอินโดนีเซีย และไทย ยังคงประสบปัญหาทุพโภชนาการ เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในแต่ละประเทศให้มีความแตกต่างกันมากที่สุด พบว่า ปัจจัยภายในประเทศด้านการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นพื้นฐานทำให้เด็กและเยาวชนมีความแตกต่างกัน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษตุลาคม 2560 อาเซียน: แร้งงานกับการพัฒนา

คำสำคัญ : เด็กและเยาวชน อาเซียน ความสามารถและศักยภาพทางด้านสติปัญญา
ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม ความสามารถและศักยภาพ
ทางด้านสุขภาพ

Abstract

The comparative study of capability of children and young people in ASEAN countries in this article would like to present the study in the four countries who are the first ASEAN members: Indonesia, Malaysia, and Thailand, with the purpose 1. To study and compare factors from the different developments of capability of children and young people in ASEAN countries. The study divided the capability in 3 dimensions which are 1) Analytical Capability, 2) Social Capability and 3) Health Capability. According to the study, 2. To study factors affecting the capability of children and young people in ASEAN countries. In the dimension 1, the analytical capability of children and young people in Singapore is higher than the global average or the first top of ASEAN and the second rank of the world. Contrasting to the other ASEAN members whose means is lower than the criteria. In the dimension 2, the social capability of children and young people in ASEAN is higher than the global average. Indonesia has the highest rating in the world. And in the dimension 3, the health capability of children and young people in Indonesia, Thailand, malnutrition problem still exists. After the consideration of the main factors influencing capability of children and young people in every country, education factors of each country are the most importance that causes the difference.

Keyword: children and youths; ASEAN; analytical capability; social capability; health capability

บทนำ

ปัจจัยสำคัญในการทำให้ประชาคมอาเซียนทัดเทียมและแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้นั้น คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นแรงงานสำคัญในอนาคต หากพิจารณาถึงโครงสร้างภาพรวมประชากรอาเซียนพบว่า ประชากรอาเซียนในปี 2014 และปี 2050 วัยผู้ใหญ่ (อายุระหว่าง 25 - 59 ปี) เป็นช่วงวัยที่มีสัดส่วนที่สูงที่สุด ซึ่งเป็นการสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศชาติ แต่เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มของโครงสร้างประชากรในปี 2050 จะพบว่า สัดส่วนของวัยผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ กำลังแรงงานก้าวเป็นวัยสูงอายุและสัดส่วนจำนวนเด็กและเยาวชน (อายุระหว่าง 0 - 24

ปี) เริ่มลดน้อยลง ปัจจัยที่ทำให้โครงสร้างประชากรของอาเซียนเปลี่ยนแปลงไป อาจเนื่องจากอัตราการเกิดต่ำและตายต่ำทำให้ประชากรมีชีวิตยืนยาวขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบสาธารณสุขและเทคโนโลยีทางการแพทย์ (จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และคณะ, 2556) แนวโน้มในอนาคตจำนวนเด็กและเยาวชนมีอัตราการลดลงเรื่อยๆ นั้นหมายความว่าต้องมีการวางแผนและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพมากขึ้นตามไปด้วย

ทุกประเทศในอาเซียนจึงให้ความสำคัญเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนเช่นเดียวกับประเทศหรือกลุ่มประชาคมประชาชาติอื่นๆ ทั่วโลก ทั้งนี้จากการประชุม AMMY ครั้งที่ 3 เมื่อปี ค.ศ. 2001 ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศเมียนมา เน้นถึงความสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ เยาวชนในภูมิภาคอาเซียนและส่งเสริมความพร้อมให้กับเยาวชนในการเผชิญโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในการประชุมครั้งถัดมาเมื่อปี ค.ศ.2003 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ได้เห็นชอบในแผนงานภายใต้ปฏิญญาอย่างกว้างในการเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนต่อสิ่งที่ท้าทายในกระแสของโลกาภิวัตน์ ตลอดจนได้แสดงเจตนาร่วมกันในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาภาวะผู้นำของเยาวชนในภูมิภาคอาเซียน โดยการเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าท่ามกลางสิ่งที่ท้าทายของกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการพัฒนาเยาวชน

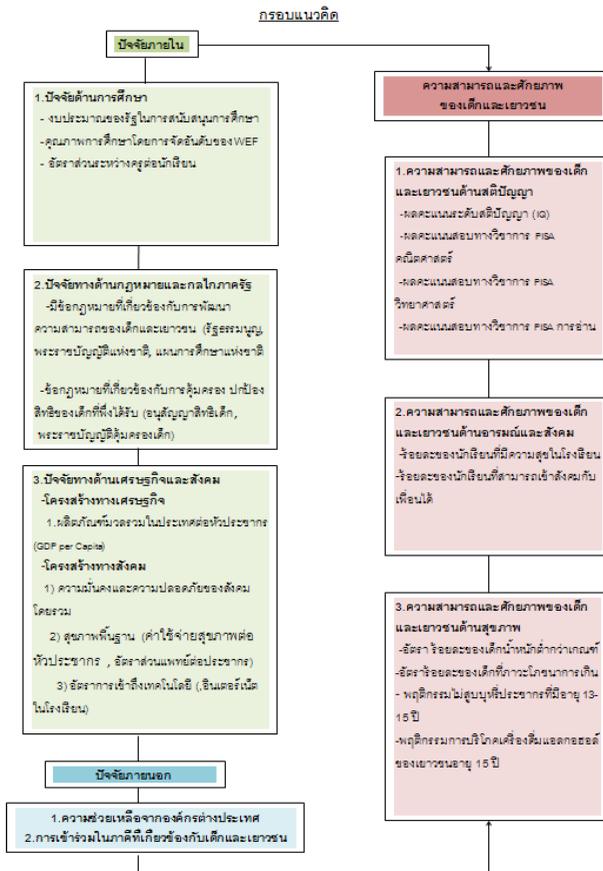
จากข้อมูลดัชนีการพัฒนามนุษย์ ปี 2556 (HDI 2014) พบว่า ประเทศโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับสูง มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 70.8 ปี จำนวนปีเฉลี่ยที่ได้รับการศึกษา 7.7 ปี จำนวนปีที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา 12.2 ปี และรายได้ประชาชาติเท่ากับ 13,723 บาทต่อหัวต่อปี อย่างไรก็ตาม กลุ่มประเทศอาเซียนจะพบว่า มีถึง 6 ประเทศที่มีระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วโลก ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เวียดนาม กัมพูชา ลาว และเมียนมา ในขณะที่มีเพียง 4 ประเทศที่อยู่ในสูงกว่าเกณฑ์ คือ สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย และไทย โดยเฉพาะสิงคโปร์และบรูไนนั้น ชีตความสามารถของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับขั้นสูงสุด (UNDP 2014) โดยดัชนีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือ HDI นั้นยังไม่สามารถบอกรายละเอียดของคุณภาพของเด็กและเยาวชนได้โดยตรงเพียงมุ่งเน้นและเก็บข้อมูลทางด้านการศึกษาเท่านั้น จึงเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยเฉพาะเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบและวางแผนเพื่อพัฒนา ในการวิจัยครั้งนี้เป็นโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา 2 ปี ดังนั้นการศึกษาวิจัยปีแรกผู้วิจัยจึงทำการศึกษา 6 ประเทศแรก ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มแรกของอาเซียน คือ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย ในปีที่ 2 จะดำเนินการศึกษาอีก 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ต่อไป และจากการศึกษาวิจัย

ในปีแรก ผู้วิจัยพบว่า มีเพียง 4 ประเทศที่มีข้อมูลครบจาก 6 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ในบทความนี้จึงนำเสนอข้อมูลเพียง 4 ประเทศที่มีข้อมูลครบ

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน” โดยภาพรวมของการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย (methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ที่มาของข้อมูลเป็นเอกสารต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เป็นเอกสาร หนังสือ วิทยุ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นสถิติที่เป็นสถานะปัจจุบันของศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทุติยภูมิที่มีการเผยแพร่ และมีการตีพิมพ์อย่างเป็นทางการเท่านั้น โดยจะมีระยะเวลาในการศึกษา

2. ผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ นักวิชาการผู้มีประสบการณ์ในการศึกษาต่อในประเทศอาเซียน หรือเป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานวิชาการและงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยสามารถให้ข้อมูลและมุมมองเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน และเป็นผู้ที่ยินดีให้ข้อมูลโดยข้อมูลที่คาดหวังจากนักวิชาการทั้ง 4 ท่าน เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบและสนับสนุนข้อมูลทางสถิติว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไรของเด็กและเยาวชนในแต่ละประเทศในอาเซียนที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่มีการเผยแพร่ และนำมาเพื่อการอภิปรายผลการวิจัย ประกอบด้วย 4 ท่าน ได้แก่

- ศาสตราจารย์ ดร.พัชรวาลย์ วงศ์บุญสิน ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- อาจารย์ประเสริฐ เย็นประสิทธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์หัวหน้าภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- อาจารย์มรกตวงศ์ ภูมิพลับ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาภาษาอาเซียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- อาจารย์อัศพรพงษ์ คำคุณ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยปริทัศน์มยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิจัยเชิงเอกสาร

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารโดยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยจากการศึกษาข้อมูลสถิติ จากแหล่งข้อมูล ดังนี้ องค์การ UNESCO, World Health Organization (WHO), Organization for Education Cooperation and Development (OECD), World Bank, World Economic Forum (WEF.) อันที่จะสะท้อนถึงความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในด้านต่อไปนี้

1. ความสามารถและศักยภาพทางสติปัญญา ประกอบด้วย ผลการวัด IQ (Intelligence Quotient) ของ Richard Lynn and Taro Vanhanen จาก Ulster Institute for social research ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านการวัดสติปัญญาทั่วโลก ผลการทดสอบ PISA 2012 ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organization for Education Cooperation and Development) ที่ใช้ในการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ตระกะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นที่ยอมรับของสากล เป็นตัวสะท้อนถึงระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถพื้นฐานของสติปัญญาและทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กและเยาวชนที่นำมาใช้ศึกษาเปรียบเทียบในการวิจัยครั้งนี้

2. ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม ประกอบด้วยร้อยละของนักเรียนที่มีความสุขในโรงเรียน และร้อยละของนักเรียนที่สามารถเข้าสังคมกับเพื่อนได้ ขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organization for Education Cooperation and Development) ซึ่งนอกเหนือจากทักษะการคิดวิเคราะห์ การวัดทักษะในการดำเนินชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมของเด็กและเยาวชนที่เป็นที่ยอมรับของสากล ในการนี้ผู้วิจัยจึงนำผล ร้อยละทั้ง 2 ตัวแปรนี้มาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบเด็กและเยาวชนในด้านของอารมณ์และสังคม

3. ความสามารถและศักยภาพทางด้านสุขภาพ ประกอบด้วย พฤติกรรมไม่สูบบุหรี่ประชากรที่อายุ 13 - 15 ปี พฤติกรรมการไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนที่อายุ 15 ปี อัตราร้อยละของเด็กน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ และอัตราร้อยละของเด็กที่ภาวะโภชนาการเกิน ซึ่งทั้ง 4 ตัวแปรนี้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่ออันตรายต่อชีวิตและร่างกายของเด็กและเยาวชน ตามที่องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดไว้และมีการรายงานในการจัดเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จึงนำปัจจัยทั้ง 4 มาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพของเด็กและเยาวชนในด้านของสุขภาพ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษตุลาคม 2560 อาเซียน: แรงงานกับการพัฒนา

เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวในช่วงต้นแล้ว จึงได้มีการวิเคราะห์ถึงมูลเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนในอาเซียนมีความสามารถและศักยภาพแตกต่างกัน จึงได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนานับสนับสนุน และส่งเสริมของแต่ละประเทศที่ส่งผลต่อความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในประเทศของตน ผู้วิจัยได้จัดแบ่งเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศ

- ปัจจัยภายในประเทศ อันได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยทางด้านกฎหมายและกลไกภาครัฐ และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- ปัจจัยภายนอกประเทศ อันได้แก่ การช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศทั้งด้านทุนทรัพย์ และ/หรือ อื่น ๆ รวมทั้งการเข้าเป็นภาคีสมาชิกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)

ใช้การสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) คือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างหรือมีการนำคำสำคัญ (keyword) มาใช้ประกอบในการชี้คำสัมภาษณ์ กล่าวคือ มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีคำสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนในแต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ตอบข้อคำถามจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่างๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ ที่มีทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลต่อความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเป้าหมายในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์มาประกอบและสนับสนุนกับข้อมูลที่ค้นพบทางสถิติว่ามีความสัมพันธ์สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ค่าสถิติจากองค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติเนื้อหาและการยกตัวอย่างประกอบในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้บทสรุปที่สำคัญในด้านนำเสนอข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้จำแนกวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ประเภทของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ ในช่วงระยะเวลา ปี 2009-2014

ผลการศึกษา

ภาพรวมความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนพบว่า สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีค่าเฉลี่ยความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก รองลงมาคือ มาเลเซีย และอินโดนีเซียกับไทยอยู่ในระดับของความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน

มิติการเปรียบเทียบ	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย		คะแนน / (อันดับโลก)			
		โลก	อาเซียน	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	สิงคโปร์	ไทย
มิติที่ 1 ความสามารถ และศักยภาพ ด้านการศึกษา Analytical Capability (AC)	ตัวชี้วัดที่ 1 (AC 1) ผลคะแนนระดับ สติปัญญา (Intelligence Quotient) (ปี 2012)	84.4	90.9	85.8 (85)	91.7 (57)	107.1 (1)	89.9 (63)
	ตัวชี้วัดที่ 2 (AC 2) ผลคะแนนสอบ PISA ด้าน คณิตศาสตร์ (ปี 2012)	494	461.4	375 (64)	421 (52)	573 (2)	427 (52)
	ตัวชี้วัดที่ 3 (AC3) ผลคะแนนสอบ PISA ด้าน วิทยาศาสตร์ (ปี 2012)	501	465	382 (64)	420 (53)	551 (3)	444 (48)
	ตัวชี้วัดที่ 4 (AC4) ผลคะแนนสอบ PISA ด้านการ อ่าน (ปี 2012)	496	457	396 (60)	414 (59)	542 (3)	441 (47)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษตุลาคม 2560 อาเซียน: แรงงานกับการพัฒนา

มิติการ เปรียบเทียบ	ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย		คะแนน / (อันดับโลก)			
		โลก	อาเซียน	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	สิงคโปร์	ไทย
มิติที่ 2	ตัวชี้วัดที่ 5						
ความสามารถ	(SC1)						
และศักยภาพ	ร้อยละของเด็กที่						
ทางอารมณ์	มีความสุขใน						
และสังคม	โรงเรียน (ปี			95.7	91.4	87.9	93.5
Social	2012)	82	91.8	(1)	(10)	(22)	(6)
Capability	ตัวชี้วัดที่ 6						
(SC)	(SC2)						
	ร้อยละของเด็กที่						
	สามารถเข้าสังคม						
	กับเพื่อนได้ (ปี			96.1	90.7	88.4	91.7
	2012)	87.6	89.9	(1)	(10)	(12)	(5)
	ตัวชี้วัดที่ 7						
	(WC1)						
มิติที่ 3	ร้อยละของเด็ก						
ความสามารถ	น้ำหนักต่ำกว่า			18.6	12.9		7
และศักยภาพ	เกณฑ์ (ปี 2014)	15.1	17.5	(29)	(54)	N/A	(72)
ทางด้าน	ตัวชี้วัดที่ 8						
สุขภาพ	(WC2)						
Wellness	ร้อยละของเด็กที่						
Capability	ภาวะโภชนาการ			12.3			35
(WC)	เกิน (ปี 2014)	6.7	5	(17)	N/A	N/A	(35)
	ตัวชี้วัดที่ 9						
	(WC3)						
	ร้อยละการสูบ						
	บุหรี่ประชากรที่						
	อายุ 13-15 ปี (ปี			67	22		24.5
	2014)	22	24.6	(13)	(73)	N/A	(52)
	ตัวชี้วัดที่ 10						
	(WC4)						
	ร้อยละการดื่ม						
	แอลกอฮอล์ของ						
	เยาวชนที่อายุ 15			0.6	1.3	2	7.1
	ปี (ปี 2014)	6.2	3.7	(176)	(160)	(151)	(74)

ที่มา : Intelligence: A Unify Construct for the Social Science 2012 (AC1), PISA 2012 Results in Focus (AC2 – AC 4 และ SC1- SC2), World Health statistics 2014 (WC1- WC4)

จากตารางพบว่า มิติที่ 1 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสติปัญญา (Analytical Capability) สิงคโปร์เป็นประเทศที่โดดเด่นและเป็นเพียงประเทศเดียวที่อยู่ในระดับมีความสามารถและศักยภาพสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนการจำแนกระดับ IQ ตามเกณฑ์จะพบว่าเด็กอาเซียนส่วนใหญ่สติปัญญาอยู่ในระดับสติปัญญาล่าช้า คือมี IQ ต่ำกว่า 90 ประกอบด้วย ไทย อินโดนีเซีย มีเพียงสิงคโปร์และมาเลเซียที่อยู่ในระดับปกติมี IQ ระหว่าง 90 – 109 ผลสอบ PISA เป็นการสะท้อนภาพทักษะทางด้านวิชาการของเด็กทั่วโลกพบว่า สิงคโปร์มีคะแนนสูงที่สุดในอาเซียนและเป็นอันดับสองของโลก ในขณะที่ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย มีค่าคะแนนต่ำกว่าเฉลี่ยมาโดยตลอดมีอันดับ 50 52 และ 64 ตามลำดับ จาก 65 ประเทศทั่วโลก ซึ่งทำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าช่องว่างของคุณภาพและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในอาเซียนแตกต่างกันอย่างมาก

มิติที่ 2 ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม (Social Capability) อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีคะแนนดีที่สุดในอาเซียนและโลก จากตารางผลระดับความสุขในโรงเรียนและร้อยละของนักเรียนที่เข้าสังคมกับเพื่อนได้พบว่า ทุกประเทศในอาเซียนมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก ในส่วนการจัดอันดับพบว่า มี 3 ประเทศที่ติดอันดับ TOP 10 คือ ประเทศอินโดนีเซีย ไทย และมาเลเซีย โดยเฉพาะอินโดนีเซียที่เป็นอันดับ 1 ของโลก แต่ทั้ง 3 ประเทศนี้มีระดับคะแนน PISA ในด้านของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ที่มีคะแนน PISA สูงกว่าค่าเฉลี่ยพบว่า เด็กที่มีความสุขในโรงเรียนอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่า 3 ประเทศที่กล่าวมา

มิติที่ 3 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสุขภาพ (Health Capability) เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ในอาเซียนยังประสบปัญหาทุโภชนาการ อัตราการสูบบุหรี่ และอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยที่อินโดนีเซียมีปัญหาเด็กที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก ขณะที่ไทยมีอัตราการดื่มแอลกอฮอล์สูงที่สุด

โดยภาพรวม อินโดนีเซีย และไทย มีความสามารถและศักยภาพในด้านสุขภาพระดับต่ำต้องเร่งพัฒนาโดยด่วน โดยรายงานของ WHO 2014 ระดับของสุขภาพพื้นฐานงบประมาณด้านสุขภาพที่ภาครัฐจัดสรรต่อหัวประชากรมีค่าเฉลี่ยทั่วโลก 32,584 บาท สิงคโปร์มีงบประมาณฯ สูงที่สุดและสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 64,320 บาท เพียงประเทศเดียว ในขณะที่ประเทศอื่นมีงบประมาณฯ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก นอกจากนี้ อัตราส่วนระหว่างแพทย์กับคนไข้พบว่า สิงคโปร์มีจำนวนแพทย์กับคนไข้ในอัตราที่สูงที่สุด มีอัตราแพทย์ 19 คน ต่อผู้ป่วย 10,000 คน และเป็นประเทศเดียวที่มีอัตราแพทย์ต่อคนไข้สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก แพทย์ 18 คน ต่อคนไข้ 10,000 คน ในขณะที่ประเทศอื่นมีอัตราแพทย์ต่อคนไข้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกทั้งหมด ส่งผลต่อการดูแลด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนอยู่ในระดับที่ต่ำลงไปด้วย

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษตุลาคม 2560 อาเซียน: แรงงานกับการพัฒนา

ผลคะแนนปัจจัยภายในประเทศและภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน ดังนี้

ปัจจัยภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน

ปัจจัยภายใน แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ 1.ปัจจัยด้านการศึกษา 2.ปัจจัยด้านกฎหมายและกลไกภาครัฐ 3.ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเสนอข้อมูลที่พบและค่าที่นำเสนอนี้เป็นค่าคะแนนของตัวแปรนั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าคะแนนทั่วโลก

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนปัจจัยภายในประเทศที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในอาเซียน

ปัจจัยภายในประเทศ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย					ไทย
			โลก	อาเซียน	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	สิงคโปร์	
1.ปัจจัยทางการศึกษาด้านการศึกษา	1.คุณภาพการศึกษา โดยการจัดอันดับของ WEF (ค่าคะแนน ตั้งแต่ 1-7) (ปี 2014)	ประ ถมฯ มัธยม ฯ	3.9	3.8	4.3	4.8	6	3.6
	2.งบประมาณของรัฐบาลในการสนับสนุนการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมด (%) (ปี 2012)		3.7	3.9	4.3	5	5.8	3.6
	3.อัตราครูต่อนักเรียน (คน) (ปี 2012)	ประ ถมฯ มัธยม ฯ	24	23	19	12	17	16
			18	19	15	14	17	20
								31.50 %

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับพิเศษตุลาคม 2560 อาเซียน: แรงงานกับการพัฒนา

ปัจจัยภายในประเทศ	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย		อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	สิงคโปร์	ไทย
		โลก	อาเซียน				
2.ปัจจัยทางกฎหมายและกลไกภาครัฐ*	1.มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถของเด็กและเยาวชน (2009)	-	-	YES	YES	YES	YES
	2.มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ปกป้องสิทธิของเด็กที่พึงได้รับ (2009)	-	-	YES	YES	YES	YES
3.ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	1.GDP per Capita (ปี 2013)	14,388	13,431	3,495	10,538	55,182	5,779
	2.GPI : Global Peace Index (ค่าคะแนนตั้งแต่ 1-5) (ปี 2014)	2.066	2.011	1.853	1.659	1.545	2.395
	3.งบประมาณด้านสุขภาพที่รัฐจัดสรรต่อหัวประชากร (%) (ปี 2014)	32,079	13,290	3,240	12,300	72,780	6,450
	4.อัตราส่วนระหว่างแพทย์กับคนไข้ (คน) (ปี 2014)	18	8	2	12	19	4
	5.อัตราการเข้าถึงเทคโนโลยี (อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน) (%)(ปี 2014)	4.2	4.5	4.8	5.2	6.3	4.4

*ภายใต้อนุสัญญาสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ

ที่มา : Global Education Digest ,UIS,2012, Global Peace Index 2014, The Global Competitiveness Report 2013–2014, World Health Statistics 2014, World Bank 2010-2013

ปัจจัยด้านการศึกษา ประกอบด้วย 1) คุณภาพการศึกษาโดยการจัดอันดับของ WEF (World Economic Forum) ประจำปี 2013 - 2014 พบว่า สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีคุณภาพสูงที่สุดในอาเซียนทั้งการศึกษาระดับพื้นฐานและการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในขณะที่ไทยเป็นเพียงประเทศเดียวที่มีคะแนนต่ำสุดและมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 2) งบประมาณของรัฐบาลในการสนับสนุนการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดไทยมีการสนับสนุนงบประมาณการศึกษามากกว่าที่สุด ร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ มาเลเซีย ร้อยละ 20.9 เป็นเพียง 2 ประเทศที่มีการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทรวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน และเงินงบประมาณที่เหมาะสมตามที่

UNESCO กำหนด ร้อยละ 20.0 3) อัตราครูต่อนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ อัตราครูต่อนักเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่พบว่าทุกประเทศมีอัตราครูต่อนักเรียนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก

ปัจจัยทางด้านกฎหมายและกลไกของภาครัฐ หมายถึง ข้อกฎหมายรัฐได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน ทุกประเทศมีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาส่งเสริม และคุ้มครองปกป้องสิทธิของเด็กที่พึงได้รับเหมือนกัน อันเป็นไปตามอนุสัญญาสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย 1. โครงสร้างทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกประเทศจะต้องทำให้เกิดความมั่นคงที่จะทำให้ประชาชนมีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีพ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ GDP per Capita สะท้อนถึงระดับรายได้หรือคุณภาพชีวิตทางเศรษฐกิจของคนในแต่ละประเทศพิจารณาจากข้อมูลของ World Bank 2013 พบว่า สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีรายได้ในระดับสูง มากกว่า 12,746 (US\$) = High-income economics มาเลเซียและไทยมีรายได้ระดับปานกลางค่อนข้างสูง 4,126 – 12,746 (US\$) = Upper-middle-income-economics อินโดนีเซียมีรายได้ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ 1,046 – 4,125 (US\$) = Lower-middle-income-economics 2. โครงสร้างทางสังคม เมื่อพิจารณาจากอันดับดัชนี Global Peace Index พบว่า สิงคโปร์ที่มีความสงบสุขมั่นคงและปลอดภัยที่สุด รองลงมา มาเลเซีย ในขณะที่ไทยมีค่าคะแนนต่ำกว่าทั่วโลกนั่นคือมีความสงบสุขมั่นคงและปลอดภัยน้อยที่สุด 3. ระดับของสุขภาพพื้นฐาน งบประมาณด้านสุขภาพที่ภาครัฐจัดสรรต่อหัวประชากร มีค่าเฉลี่ยทั่วโลก 32,584 บาท สิงคโปร์มีงบประมาณฯ สูงที่สุดและสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 64,320 บาท เพียงประเทศเดียว ในขณะที่ประเทศอื่น มีงบประมาณฯ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 4. อัตราส่วนระหว่างแพทย์กับคนไข้พบว่า สิงคโปร์มีจำนวนแพทย์กับไขในอัตราที่สูงที่สุด มีอัตราแพทย์ 19 คน ต่อผู้ป่วย 10,000 คน และเป็นประเทศเดียวที่มีอัตราแพทย์ต่อคนไข้อย่างสูงที่สุด มีอัตราแพทย์ 18 คน ต่อคนไข้ 10,000 คน ในขณะที่ประเทศอื่นมีอัตราแพทย์ต่อคนไข้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกทั้งหมด 5. อัตราการเข้าถึงเทคโนโลยี (อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน) พบว่า สิงคโปร์มีค่าคะแนนสูงที่สุด 6.3 คะแนน รองลงมาคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก คือ 4.2 คะแนน

ปัจจัยภายในประเทศส่งผลเด่นชัดมากกว่าปัจจัยภายนอกประเทศ เนื่องจากปัจจัยภายนอกประเทศอื่น ได้แก่ ความช่วยเหลือจากองค์กรภายใน ความร่วมมือเฉพาะด้าน ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าประเทศอาเซียนทุกประเทศต่างเข้าร่วมในองค์การสหประชาชาติ และดำเนินการภายใต้อนุสัญญาสิทธิเด็ก ทำให้ปัจจัยภายนอกอื่น ได้แก่ จำนวนเครือข่ายและจำนวนเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา (ODA) ไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าจะส่งผลต่อความสามารถของเด็กและเยาวชนในกลุ่มประเทศอาเซียน

การอภิปรายผล

จากที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าข้อมูลตลอดจนสถิติต่าง ๆ เป็นข้อมูลจากฐานข้อมูลสากลที่มีการเผยแพร่และตีพิมพ์เท่านั้น จึงทำให้บางประเทศอาจไม่มีข้อมูลในการวิเคราะห์ ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดของงานวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยเรื่องนี้จะเริ่มจุดเริ่มต้นของการศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพของเด็กและเยาวชนอาเซียนต่อไปในอนาคต

ในภาพรวมแล้วอาเซียนมีความแตกต่างกันทั้งในเชิงประชากรและระดับการพัฒนาประเทศตลอดจนพื้นเพของสังคมวัฒนธรรม อาเซียนเองก็มีปัญหาอันเป็นอุปสรรคและขัดขวางการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในหลากหลายแง่มุม เช่น การคอร์รัปชัน ความยากจน ความไม่มั่นคงทางการเมือง ฯลฯ แต่สำหรับบทความนี้มุ่งเน้นที่จะชี้ให้เห็นสถานภาพของอาเซียนว่าในปัจจุบันแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับในระดับโลกแล้วเรามีความสามารถมีสถานะอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับเกณฑ์โลก และชี้ให้เห็นว่าประเทศที่ประสบความสำเร็จนั้นมีวิธีการอย่างไร เป็นสำคัญมากกว่าที่จะแจกแจงปัญหาที่แต่ละประเทศเผชิญอยู่ ดังนี้

1. ความสามารถและศักยภาพทางสติปัญญา (Analytical Capability)

ความสามารถและศักยภาพทางการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชน จากผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนสิงคโปร์มีระดับความสามารถและศักยภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน และเป็นอันดับ 2 ของโลก ซึ่งตรงกันข้ามประเทศอื่นในอาเซียนที่ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ระดับความสามารถทางด้านสติปัญญาและผลการทดสอบทางด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนของแต่ละประเทศในอาเซียน ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลความสามารถและศักยภาพทางการศึกษา ดังนี้

คุณภาพการศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับร้อยละของงบประมาณของรัฐในการสนับสนุนการศึกษา ผลการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐาน โดย WEF (World Economic Forum) ประจำปี ค.ศ.2014 โดยเป็นการสอบถามความคิดเห็นจากนักธุรกิจในประเทศนั้น ๆ ว่า “ระบบการศึกษาในประเทศของท่าน สามารถตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ดีเพียงใด ” (คะแนนเต็ม 7 คะแนน) โดยมีเกณฑ์คะแนนตอบ 1 - 7 (ไม่ตอบสนอง – ตอบสนองดีที่สุด) ผลคะแนนที่ได้เป็นในลักษณะความคิดเห็นเทียบกับความคาดหวังของนักธุรกิจ ในภาพรวมประเทศอาเซียนมีค่าคะแนนคุณภาพการศึกษาเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก (3.9 คะแนน) สิงคโปร์มีผลคะแนนคุณภาพการศึกษาสูงที่สุด (6 คะแนน) รองลงมา ได้แก่ มาเลเซีย (4.8) อินโดนีเซีย (4.3) มีเพียงไทยที่มีคุณภาพการศึกษาเพียง 3.6 คะแนน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) กล่าวว่า ประเทศที่โดดเด่นที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียนคือ สิงคโปร์ ที่มีการวิจัยการศึกษาคุณภาพสูง มีการพัฒนาโยบายและวางแผน โดยมุ่งเน้นการสร้างพลเมืองสิงคโปร์ที่มีความสามารถในการแข่งขัน การกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายสู่การ

ปฏิบัตินี้มีความเชื่อมโยงกันอย่างสำคัญ ทำให้คุณภาพการศึกษาของสิงคโปร์เป็นที่ยอมรับในระดับโลก เช่นเดียวกับสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนจนทำให้ติดอันดับต้น ๆ ของโลก ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เช่นกัน ทั้งสองประเทศได้รับความชื่นชมจาก OECD ว่าสามารถจัดการศึกษาได้ดีมีคุณภาพสูง อีกทั้งในรายงาน McKinney's Report ระบุว่าทั้งสองประเทศมีนโยบายและแผนการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีภาวะผู้นำที่มั่นคงทำให้นำนโยบายสู่ปฏิบัตินี้มีความต่อเนื่องยาวนาน

ในภาพรวมแล้วอาเซียนได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะอาเซียนเองมีความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการที่จะขับเคลื่อนประเทศให้ประสบความสำเร็จ มีความสามารถในการแข่งขันต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณภาพการศึกษาที่จะสร้างคนให้มีคุณภาพ โดยที่สิงคโปร์เป็นประเทศที่แสดงให้เห็นว่ารากฐานของการพัฒนาชาติมาจากการวางแผนด้านการศึกษาในระยะยาวนั่นเอง ดังจะเห็นได้จาก ตารางเปรียบเทียบภาพรวมระบบการศึกษาอาเซียน ข้อสังเกตประการหนึ่งที่อาเซียนมีข้อกำหนดพื้นฐานอันจำเป็นในการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน นั่นคือ การกำหนดในหลักสูตรการศึกษาให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่เรียนควบคู่ไปในการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นภาษาที่สองอีกต่อไป ยกเว้น ไทย ที่เด่นชัด คือสิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย ที่ได้กำหนดว่าต้องเรียนภาษาอังกฤษในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สำหรับฟิลิปปินส์ นับได้ว่าเป็นจุดแข็งด้านภาษาอย่างยิ่ง ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

ด้านของการพัฒนาคุณภาพบุคลากร คือ ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาต่าง ๆ ต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง ทางด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ โดยพบว่าในประเทศอาเซียนมีการพัฒนาคุณภาพบุคลากรที่ต่างกัน **สิงคโปร์มีระบบการพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ** หากพิจารณาลงในรายละเอียดย่อยพบว่า สิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนอย่างชัดเจน 8 ประการ ดังนี้ คือ 1.คัดเลือกนักเรียนที่มีผลคะแนนสูงสุด 30% แรกเข้าสู่การฝึกหัดครู 2.การคัดเลือกมาจากส่วนกลางและการคัดเลือกของโรงเรียน กรณีครูผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ 3.เงินเดือนเริ่มต้นของวิชาชีพครูสูงมาก (เป็นรองเพียงแพทย์) 4.ครูมีจำนวนสอนต่อสัปดาห์เฉลี่ยประมาณ 8-10 ชั่วโมง 5.รัฐบาลกำหนดจัดสรรให้ครูได้ร่วมประชุมกับทีมในการวางแผนการสอน การทดลองวิจัยทุกสัปดาห์ 6.มีระบบฐานข้อมูลของนักเรียนออนไลน์เพื่อให้ครูสามารถวางแผน และออกแบบการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน 7.ประเมินผลงานครูจาก Performance เป็นหลัก ให้ความสำคัญกับอายุราชการน้อย 8.มีการมอบรางวัลและให้เงินพิเศษเพื่อยกย่องครูที่มีการสอนยอดเยี่ยม โดยพื้นฐานการศึกษาอาเซียนมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กทุกคนได้เข้าถึงการศึกษา มุ่งเน้นการศึกษา

อาชีวศึกษาและให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้ศักยภาพของเด็กแต่ละประเทศแตกต่างกันนั้นคือ การบริหารงานด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยมีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การศึกษาชาติ และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2548-2558) ไทยเป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุดถึง 13 คน เมื่อเปรียบเทียบกับสิงคโปร์ที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนรัฐมนตรีเพียง 2 คน และเมื่อดูความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษา พบว่า ประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีน้อยที่สุดมีคุณภาพการศึกษาดีที่สุดในอาเซียน ในขณะที่ไทยเป็นประเทศที่มีรัฐมนตรีกระทรวงศึกษามากที่สุดกลับมีคุณภาพต่ำที่สุดในอาเซียน จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องของการวางแผนและสานต่อนโยบายด้านการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ว่าประเทศไทยมีปัญหามากที่สุดเรื่อง ความไม่มีอิสระในเรื่องการวิจัย ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทำให้ขาดความต่อเนื่อง ขาดภาวะผู้นำที่เน้นคุณภาพการศึกษาและมีวิสัยทัศน์ที่จะผลักดันให้การศึกษาไทยพัฒนาไปสู่ระดับผู้นำในภูมิภาค ประเทศไทย มีปัญหาที่คล้ายกันในเรื่องขาดการสนับสนุนจากฝ่ายการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา การเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยครั้งทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่องและไม่ยั่งยืน (อัครพงษ์ คำคุณ, 2558)

2. ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม (Social Capability)

ในอาเซียน พบว่า เด็กอินโดนีเซีย มีความสุขในโรงเรียนและสามารถเข้าสังคมกับเพื่อนได้ดีที่สุด รองลงมาคือ ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ซึ่งผลของความสามารถและศักยภาพทางด้านอารมณ์และสังคม (Social Capability) มีความขัดแย้งกับผลความสามารถและศักยภาพทางการคิดวิเคราะห์ (Analytical Capability) ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ Social Capability และ Analytical Capability ได้ใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันคือ ผลสอบ PISA 2012 มีประเทศที่เข้าร่วมทั้งหมด 75 ประเทศ จึงได้นำอันดับโลกของทั้ง 2 ตัวแปรมาเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นภาพชัดถึงความย้อนแย้งที่ตรงข้ามกันของทักษะทั้ง 2 ด้านนี้ของอินโดนีเซียกับสิงคโปร์

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีความสามารถและศักยภาพด้านอารมณ์และสังคม บุคคลที่มีส่วนสำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในห้องเรียนคือ ครูประจำชั้น (Laukenmann et al., 2003, p.490) เมื่อเปรียบเทียบอัตราครูประจำชั้นต่อห้องเรียนกับร้อยละของนักเรียนที่มีความสุขและปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ไม่เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนนัก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน, 2558) (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, 2558) (มรกตวงศ์ ภูมิพลัม, 2558) ได้ให้ความเห็นตรงกันว่า เพราะสิงคโปร์ได้มีรูปแบบการเรียนที่เข้มงวดทำให้มีความกดดัน ความเครียดของเด็กได้มากกว่า สังคมมีความแข่งขันสูง เด็กต้องถูกประเมินผลการสอบทุก

ระดับขั้นเพื่อให้เข้าเรียนได้ตรงกับความสามารถพื้นฐานที่มี ซึ่งสอดคล้องกับ ซามาภัทร สิทธิอำนวย (2556) ว่า ชาวสิงคโปร์มีวัฒนธรรมการแข่งขันสูง เนื่องจากถูกสังคมบีบให้เกิดการแข่งขันกันตั้งแต่วัยเรียนจนถึงวัยทำงาน รัฐบาลและบริษัทใหญ่ ๆ จะคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีผลการเรียนระดับดีเยี่ยมเข้าทำงาน ทำให้ชาวสิงคโปร์มีความเครียด คาดหวังกับตนเองสูง จนมองข้ามการใช้ชีวิตอย่างสมดุล จากสถิติพบว่าประชากรสิงคโปร์มีอัตราการเป็นมะเร็งถึง 1 ใน 3 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งหากเป็นเช่นนี้แล้ว การศึกษากลับไม่ได้ช่วยให้ชาวสิงคโปร์มีความสุขในการดำรงชีวิต แต่กระนั้นแล้วสิ่งที่น่าสนใจจากอันดับที่ปรากฏขึ้น คือ ทักษะด้าน Social Capability เด็กอาเซียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก อาจเป็นจุดแข็งร่วมของพื้นฐานด้านจิตใจของชาวอาเซียน

3. ความสามารถและศักยภาพทางสุขภาพ (Health Capability)

จากผลการศึกษาพบว่า อาเซียนมีปัญหาสุขภาพสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่รุนแรงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก ในฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย (ค่าเฉลี่ยทั่วโลกเท่ากับ 1.51) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่สมบูรณ์ของน้ำหนักเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มาจากประเทศที่ร้อยละรายได้ของประชากรอยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจน คือ มีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 1.25 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 60 บาท ซึ่งอินโดนีเซียมีจำนวนประชากรที่ยากจนถึงร้อยละ 18.4 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงสถิติจำนวนประชากรแล้วพบว่า อินโดนีเซีย มีจำนวนประชากรสูงที่สุดในอาเซียน (Population Reference Bureau, 2013) โดยอินโดนีเซียมีจำนวนประชากรทั้งหมด 248.5 ล้านคน ในขณะที่ไทยมีร้อยละของน้ำหนักเด็กที่มีน้ำหนักต่ำไม่เกินกว่าเกณฑ์เฉลี่ยทั่วโลก และประชากรยากจนมีอัตราการร้อยละ 0.4 หากมองในแง่มุมมองความเป็นไปได้ของการมีจำนวนประชากรมากเกินไป คนส่วนหนึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอเลี้ยงดูครอบครัว จึงทำให้เด็กมีปัญหาน้ำหนักน้อยเนื่องจากขาดสารอาหาร ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นคือ มาตรการการคุมกำเนิดไม่ได้รับการยอมรับในประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากเป็นหลักการทางศาสนา (สุซาดา ทวีสิทธิ์และคณะ, 2556) เยาวชนอายุ 15 ปี จากชาติอาเซียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีอัตราการบริโภครีเอตตี้มอลล์สูงที่สุด สิ่งที่น่าสนใจสำหรับสถิติเกี่ยวกับด้านพฤติกรรมสุขภาพ ในส่วนของอัตราการบริโภครีเอตตี้มอลล์คือ พื้นฐานของปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมของศาสนาอิสลามจะเข้ามามีอิทธิพลอย่างชัดเจน เนื่องจากมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดื่มแอลกอฮอล์ (ประเสริฐ เย็นประสิทธิ์, 2558) ทั้งนี้ลักษณะของสังคมมุสลิมนั้น บทบัญญัติทางศาสนาถือได้ว่าเป็นปรัชญาในการปกครองของประเทศด้วย ซึ่งแตกต่างจากประเทศที่นับถือศาสนาพุทธสำหรับศาสนาอิสลามได้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดโทษฐานที่ดื่มสุราด้วยความสมัครใจ มีกำหนดการลงโทษในพระคัมภีร์อัลกุรอานให้เขียน 40-80 ที (อาลี เสือสมิง, 2553) จึงทำให้อาจเป็นเหตุให้ชาวมุสลิมมีความหวงแหนและไม่กล้าประพฤติดนนอกเหนือจากที่ศาสนากำหนด

อย่างไรก็ตามปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างศักยภาพความสามารถของเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพ พบว่า ระบบสาธารณสุขเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการพัฒนา

ศักยภาพเด็กและเยาวชน โดยในภาพรวมของอาเซียน สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการลงทุนมากที่สุด จากข้อมูลความสามารถของเด็กและเยาวชนในด้านสุขภาพนี้ไม่ได้บอกเพียงว่าเด็กที่มีโอกาสเติบโตและได้รับการพัฒนาของประเทศใดมีสูงกว่าแต่เพียงอย่างเดียว ยังเป็นตัวสะท้อนภาพรวมของระบบสาธารณสุขของประเทศด้วยว่าประเทศตระหนักถึงและมีการจัดการการดำเนินงานได้ดีเหมาะสมแล้วหรือไม่อย่างไร สิงคโปร์มีการจัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขสูงเป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน สะท้อนได้ว่าสิงคโปร์ให้ความสำคัญและตระหนักในด้านสุขภาพและระบบสาธารณสุขของประเทศไม่น้อยไปกว่าให้การสนับสนุนด้านการศึกษา สิงคโปร์ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการการส่งเสริมสุขภาพหรือ Health Promotion Board (HPB) เพื่อดูแลโดยตรง ทั้งนี้หากพิจารณาถึงงบประมาณด้านสุขภาพที่ภาครัฐจัดสรรต่อหัวประชากร มีค่าเฉลี่ยทั่วโลก 32,584 บาท สิงคโปร์มีงบประมาณ สูงที่สุดและสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก 64,320 บาท เพียงประเทศเดียว ในขณะที่ประเทศอื่นมีงบประมาณ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก นอกจากนี้อัตราส่วนระหว่างแพทย์กับคนไข้พบว่า สิงคโปร์มีจำนวนแพทย์กับคนไข้ในอัตราที่สูงที่สุดมีอัตราแพทย์ 19 คน ต่อผู้ป่วย 10,000 คน และเป็นประเทศเดียวที่มีอัตราแพทย์ต่อคนไข้สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก แพทย์ 18 คน ต่อคนไข้ 10,000 คน ในขณะที่ประเทศอื่นมีอัตราแพทย์ต่อคนไข้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกทั้งหมด ส่งผลต่อการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยลงไปด้วย

ในขณะที่ปัจจัยภายนอกก็มีผลต่อความแตกต่างศักยภาพความสามารถของเด็กและเยาวชนน้อยกว่าปัจจัยภายในประเทศ ได้แก่ การเข้ามามีบทบาทขององค์การยูนิเซฟได้ดำเนินการตามเป้าหมายสหัสวรรษ (Millennium Development Goals - MDGs) เป้าหมายที่ 4 ลดอัตราการตายของเด็ก และเป้าหมายที่ 5 พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์ มีการจัดตั้งหน่วยงานเข้าไปช่วยเหลือดูแลเด็กในไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ยกเว้น สิงคโปร์ สำหรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกสำหรับด้านสุขภาพ เช่น World Bank, ADB, WTO ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ (พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน, 2558) มีความเห็นว่า การช่วยเหลือเป็นไปในลักษณะให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการจัดประชุม ให้ความเห็นแนะนำแนวทางไม่ค่อยมีการให้ เงินช่วยเหลือโดยตรงมากนัก สืบเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ภาพรวมของความสามารถและศักยภาพของเด็กและเยาวชนในอาเซียนนั้น พบว่า ในมิติที่ 1 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสติปัญญา เด็กและเยาวชนสิงคโปร์มีระดับความสามารถและศักยภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก เป็นอันดับ 1 ในอาเซียน และเป็นอันดับ 2 ของโลก ซึ่งตรงกันข้ามประเทศอื่นในอาเซียนที่ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ สำหรับมิติที่ 2 ความสามารถและศักยภาพทางอารมณ์และสังคม พบว่า เด็กและเยาวชนในอาเซียนมีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก

และมีมติที่ 3 ความสามารถและศักยภาพทางด้านสุขภาพ พบว่า เด็กและเยาวชนของอินโดนีเซีย และไทย ยังคงประสบปัญหาสุขภาพโภชนาการ เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพและความสามารถของเด็กและเยาวชนในแต่ละประเทศให้มีความแตกต่างกันมากที่สุด และปัจจัยที่สำคัญที่ถือเป็นปัจจัยหลักในการส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันของเด็กและเยาวชนแต่ละประเทศในอาเซียนนั้นคือ ปัจจัยด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ อาเซียนมีความเชื่อมั่นที่สอดคล้องกันว่าการศึกษจะเป็นกลไกผลักดันให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับประเทศให้ก้าวสู่ประเทศที่มีการพัฒนาได้ โดยที่สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีพื้นฐานของเด็กและเยาวชนอยู่ในคุณภาพสูงในทุก ๆ มิติ อย่างไรก็ตามก็ตีความสามารถและศักยภาพทางด้านอารมณ์และสังคมเป็นประเด็นที่ประเทศอาเซียนเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยทั่วโลกแล้วคิดว่า ทำให้ศักยภาพด้านนี้ของเด็กและเยาวชนอาเซียนโดดเด่นเหนือกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ในทางตรงกันข้ามศักยภาพและความสามารถทางด้านสุขภาพ หลายประเทศอาเซียนเองต้องเผชิญกับความไม่พร้อมหลายอย่าง ทั้งในด้านของเด็กที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ การมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลก ซึ่งเป็นภาระที่ทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องร่วมดำเนินการส่งเสริมและรณรงค์ให้เด็กและเยาวชนสร้างเสริมให้มีสุขภาพที่ดี เพื่อที่จะได้เป็นรากฐานที่สำคัญที่จะเป็นทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ

จากผลการศึกษาที่สรุปข้างต้น สามารถนำมากำหนดเป็นข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนของไทย ดังนี้

1. เร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนไทย เพื่อพัฒนาระดับสติปัญญาของเด็กและเยาวชนไทยให้มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น รัฐควรมีนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาทิศทางการศึกษาของไทยในเชิงนโยบาย โดยเน้นการพัฒนาเชิงรุกให้ทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนกับการพัฒนาทักษะวิชาการต่าง ๆ ทักษะทางเทคโนโลยี และทักษะในการดำเนินชีวิตต่อไป เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพโดยมีระบบการคัดกรองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ควรมีนโยบายสร้างแรงจูงใจโดยการให้ทุนการศึกษาเพื่อดึงคนเก่งเข้ามาเป็นครู

2. หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและยกระดับการดูแลสุขภาพของเด็กและเยาวชนในเชิงของการป้องกันสุขภาพให้แข็งแรงมากกว่าการรักษาเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ทั้งในเชิงนโยบายและการนำไปปฏิบัติ สร้างความตระหนักโดยการปลูกฝังเด็กและเยาวชนในการป้องกันสุขภาพทั้งการดื่มสุราและการสูบบุหรี่ รวมถึงการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- โครงการ PISA ประเทศไทยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2553. ผลการประเมิน PISA 2012 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ บทสรุปเพื่อการบริหาร. กรุงเทพฯ: แอดวานซ์ พรินติ้ง เซอร์วิส จำกัด
- จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และคณะ. 2556. ประชากรและสังคมในอาเซียน: ความท้าทายและโอกาส (การสูงวัยของประชากรในประชาคมอาเซียน). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา
- ชามาภัทร สิทธิอำนาจ. 2556. การจัดการศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์. ใน คณะนักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ดุษฎิบัณฑิต ปี 2556 สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. เอกสารประกอบการสัมมนาการจัดการศึกษา เรื่อง การจัดการการศึกษาในประชาคมอาเซียน: รากฐานของการพัฒนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- พัชรวัลย์ วงศ์บุญสิน และคณะ. 2556. การพัฒนาบุคลากรและผลิตภาพบุคลากรเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พวงทอง บ้องภัย. 2540. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. 2558. มุมความรู้อาเซียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2558 จาก, http://www.thaichamber.org/scripts/static_detail.asp?Tag=2&nPAGEID=128&nTopimg=7
- สุชาติ ทวีสิทธิ์ มาลี สันภูวรรณ และศุทธิดา ชวนัน. 2556. ประชากรและสังคมในอาเซียน : ความท้าทายและโอกาส. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา
- สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย. 2557. การพัฒนาคนในบริบทอาเซียน รายงานการพัฒนาคคนของประเทศไทยปี 2557. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2557. รายงานการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบ เรื่อง การดำเนินงานด้านนโยบาย การศึกษาขององค์กรนโยบาย การศึกษาระดับชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน และอาเซียนบวกสาม. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. 2557. สภาการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก ปี 2557. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2556. สรุปสถิติสำคัญ พ.ศ. 2556 .นนทบุรี: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์

Lynn R, Vanhanen T. 2012. **Intelligence A Unifying construct for the Social Sciences.**

London: Printed in Great Britain

OECD. 2013. **PISA 2012 Results in Focus: What Student Know and Can Do: Student Performance in Mathematics, Reading and Science, summaries the performance of student in PISA 2012,** (Vol.II), OECD Publishing, Paris

UNDP (United Nations Development Programme). 2014. **Human Development Reports 2014.** Retrieved May 11, 2015, from <http://hdr.undp.org/en/>

UIS/UNESCO. 2013. **Adult and Youth Literacy UIS Fact Sheet.** Retrieved May 3, 2015, from <http://data.uis.unesco.org/>

UNESCO Institute for Statistics, 2011. **Global Education Digest 2011, Comparing Education Statistics Across the World.** Montreal, Canada

United Nations 2013, **World Population Prospects: The 2012 Revision - Highlights and Advance Tables.**

World Economic Forum (WEF.) 2013. **The global competitiveness report 2013- 2014: Full data edition.** Retrieved February 10, 2014, from, www.weforum.org/gcr.

World Health Organization (WHO). 2014. **World Health Statistics 2014.** Geneva: WH

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ประกอบการอภิปราย

ประเสริฐ เย็นประสิทธิ์. (2558). สัมภาษณ์ (18 มีนาคม 2558). อาจารย์หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พัชรราวลัย วงศ์บุญสิน. (2558). สัมภาษณ์. (23 มิถุนายน 2558). อาจารย์ประจำวิทยาลัยประชากรศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มรกตวงศ์ ภูมิพลับ. (2558). สัมภาษณ์ (5 มิถุนายน 2558). อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาภาษาอาเซียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัครพงษ์ คำคุณ. (2558). สัมภาษณ์ (17 มีนาคม 2558). อาจารย์ประจำวิทยาลัยปริทัศน์มยงค์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.